

کیک محسوسه

مُصَاحَبَه

ملت نهدر ؟

ماتک نه اولادینقی آلامتی ایچین ، اولادسده نه اولادینقی تدلیق ایتمک لازمدر :

۱ - ملت ، اولاد ، جغرافی برزمره دکدر . مثلا « ایران » دیدیکز زمان ، بوملکتک یالکزر اوان ملتی محتوی اولادینقی ظن ایچمه لیدر . اوراده ، اوانیلر نه ماشقه ، بر چوق تورکاک و کوردلرده وارددر . بوتک کی عربستاندهده بوتون قوسک عرب اولادینقی ظن ایتمک خطاددر . کرک - سوردهده ، کرک عراقده بر چوق تورکاک وارددر . آتادولرده بر چوق کورد مقبرلری و کویری بولونیدی کی ، اکثریتی کورد اولان محلهدهده ، محوما تورک اولان شهرلردن باشقه بر چوق تورک کویریده وارددر . اوخالده ، هیچ کیسه منسوب اولدینی اولککه نسبتله ملینقی تعیین ایدمزر .

۲ - ملت ، ثانیاً عرق وقومیت دهمکده دکدر . جمیتلر ، قبل تاریخ زمانلرده بیله عرقاً صاف وقومیتجه خالص دکدلیر . محاربهلرده اسیر آله ، تمثیل وقمئل ، مهاجرنلر ، قیز آلوب ورمهلر دایما ملاتلری بری برینه قاریشدرمشدر . قبل تاریخ زمانلرده بیله ، صاف بر عرق موجود بولونمازسه ، تاریخی دورلرده قوی هرج و مرجلردن صوکر ، آرتق صاف بقومیت آرامتی هیت اولماز ؟ اساساً ، اجتماعی خمدنلر عضوی وراثته انتقال ایندیکر ، یالکزر تربیه ایله انتقال ایندیری ایچین ، هرملرک ملی سبجه نقطه نظرندن هیچ بر رولیده یوقدر .

۳ - ملت ، ثانیاً بر ایبراطوراتی داخلده مشترک برسیاسی حیات یاشایارلرک مجموعه دکدر . مثلا اسکی خانیانی ایبراطورلرکک عموم تبیه سینه خانیانی ملتی نامی ورمک خطا ایدی . چونکه ، بو خانیانهلک ایچنده متعدد ملاتلر وارددر .

۴ - ملت ، رابعا بر آدامک کندیسینی کیفیه ومفتمته تبعاً منسوب عد ایندیری هرمانقی بر جمیتده دکدر . فی الحقیقه ، فرد ظاهرآ کندیسینی شو یاغور بو ملته منسوب نالی ایتمکده هر ظن ایدر . حال بوکه فردده بویه بر حریت

یوقدر ، چونکه انساندهک روح ، دویغورله فکرلردن سیکیدر . بکی روحیاغیرله کورد ، حیاتیاتلر اسلیدر ، فکری حیاتیاتلر اوکا آکشیلاشمدر . بناء علیه ، روحک نورمال بر حالده بولونه بیلیمسی ایچین ، فکرلرکک حسلرزه اوغیون اولمسی لازمدر . فکری حسلرته توافق واستقاد ایچین بر آدام روحاً خسته در . بویه بر انسان حیائده مسعود اولماز . مثلا ، حساً میندار اولان بر کنج فکرآ کندیسینی دینسز تیلی ایدرسه ، روحاً موازنه مالک اولد بیلیری ؟ بؤله کی ، بزده حسلرزه مین بر ملته منسوب ، بوتون دویغورلر اوکله مشترکدر . دیتمک هر فردک ملیتی ، اونک کیفیه ، ارادهسته تابع برشی دکدر . چونکه ، ملیتده خارجی بر شاینددر . انسان ملیتی نحری و تحقیق ایله کشف ایدبیلیر . فقط ، بر فرقه کیر کی ، صرف اراده سیه شو یاغور بو ملته انساب ایدمزر .

او حالده ملت نهدر ؟ جغرافی ، عرق ، سیاسی ، ارادی قوتلره تقوی ونعکم ایدن باشقه نه کی بر رابلسمزر وارددر ؟ اجتماعیات علمی کوسترینورک ، بو رابعله ، تربیهده ، خرنده ، یعنی دویغورلرده اشتراکدر . انسان ، الک صمیمی ، الک دوری دویغورلری « ایک تربیه » زماندهده آلیر . دها بشیکده ایکن اینشیدیری نیلیرله آتادیلک تاثیر آلتندمقایلر . بوندن دولاییدرکه الک چوق سودیکز لیان آتا دیزلدر . روحزه وجد ورن بوتون دینی ، اخلاق ، بدینی دویغورلر لرمنی بولان واسطه سیه آلمز . ذاتاً ، روحک اجتماعی قسی بودنی ، اخلاق ، بدینی دویغورلردن عبارت دکیدر ؟ بولری چو جوفلرزه هانی جمیتدن آلمشقی ، دایما او جمیت ایچنده یاشامق اینتیزر . باشقه ، بر جمیتک ایچنده یاشامق اینتیزر . بؤله ک بؤله منفعلر تأمین ایدیلدهده اورایه کینتمک ایسته مزر . چونکه ، ذوق ، وجدانز ، اشتیا ، فلزمز تبیه سنی آدینسز جمیتله مشترکدر . بر اینجی اواکله ایچنده یاشامق مسعود اولبیلیر . اوندن آریلوبده باشقه بر جمیت انساب ایدمه من اینجی یالکزر برشماراورد : بوشلر ، چو جوفلرده آلمی اولدینسز تربیه روجردن چقاروب آتقددر ، بومکن اولادینقی ایچین ، اسکی جمیت ایچنده قافله مجبوروز .

یوقاریدهکی بیاناتدی آکله بیلورکه ملت نه

جغرافی ، نه عرق ، نه سیاسی ، نهده ارادی برزمره دکدر . ملت ، اساساً مشترک اولان ، یعنی عینی تربیتی آلمشز فردلردن مرکب بولان عرق برزمره در . بر آدام قانجه مشترک بولونیدی انسانلردن زاده ، تربیهجه و مادرزاد لسانجه مشترک بولونیدی انسانلرله برابر یاشامق ایست . چونکه انسانی شخصیتنر بدنخزده دکل ، روحزده در . مادی منیرلرمن عرقردن کلورسه ، معنوی منیرلرمنزده ، تربیه سنی آدینسز جمیتدن کلور « یوبوک اسکندر » دییوردکی : [م حقیق بایلم « لیلیب » دکل ، « آریستوت » در ، چونکه ، برنجیسی مادیتک ، ایککینجیسی منوریتک تولدیه سبب اولمشدر .] انسان ایچین ، معنویت مادیتدن مقدمدر . بو اعتبارله ملیتده شجره آراغاز . یالکزر تربیه آراغی ، فرغد هانکی جمیتک تربیه سنی آلمشه ، اونک منکورسته یالیش بیلیر . چونکه ، بو یالیشقندن یوبوک بر وجد و سعادت دویار . انسان ، تربیه سیه بویودیری بر جمیتک مقرر سیه ایچین قولایچه حیاتی فدا ایدبیلیر . فقط ، ذهناً کندیسینی منسوب عد ایندیری باشقه بر جمیت ایچین فدا ایدمزر . انسان تربیهجه مشترک بولونادینی بر جمیت ایچنده یاشارسه بدینت اولور . صوکر زماندهک نمجه لرمنزده کوستریدی که مفکوره شاینددن دوغمشه معجزله کوستریمک قادردر . فقط ، شاینددن دوغما یان بر مفکورهده صاحی ایچین صوکر درجهده مهلکدر . چونکه ، بو حال دایما فکرلره حسلرک روح ایچنده چاریشیمسینی موجب اولور . بویه برمال انسانلر ، تورمه ، نینته قادار سوق ایدبیلیر . حال بوکه شاینددن دوغان بر مفکورهده ، حسته و حوله شفاء بوزوق سیکرله مناتت ویریر . مثلا ، عرقاً تورک اولادینقی حالده ، تربیه و حرث نقطه نظرندن تمایله تورک روحنه مالک و سعادتمنلر کی فلاکتلرزهده اورتاق برچوق دیندارلارمن وارددر . حتی بولردن بر قسی ملی مجاهدلرمنزده یشیوائی ایدرکه فلاکتلرزهده قادارلر کوسترمشلردر . آتدلی تربیه دولایسیه بولر تورک جمیتدن باشقه هیچ برملک ایچنده یاشایمازار و تورک منکورستدن باشقه هیچ بر مفکورهده ایچین یالیشمازار . بولری تورککلک خارچنده صابقی ملیتک علمی ماهیتی بیلیمکدن ایلری کایر . بنه مثلا ، دیارکیر شیرنده او طولوران اعالی ناسلجوبایلر ، بنال اغورلرله و آرتق

اوغوللری زماندن بری تورکدر . صوکرادن
خوارزم تورکلی ، آق قویونلو و قارا قویونلو
تورکملریده کلرک بو تورکلکی کرتیمشدر .
تاریخی معلومات ، بیکارجه شاعراک دیوانلی
و جاملرله سورلردهکی کتابهلر اولاسده ، شهرک
لسانک ، اخلاق و عاداتی کوستریورکه دیاربکرلیر
بورکدر ، بورادهکی حرث ، ان زکین تورک
حرشدر . خلقیه دائر ملوبلادین ماصالار ،
شرقیلر ، ضرب مثال الخ بوکا شاهر . دیاربکرک
قدیم سکنهسی تورک اولدیی کی ، بر قاج بطن
اول فلان عشریندن یاغود قصادن کلرک بورادکی
تورک حرثه کورد . تربیه ، آلتش و آنا دلی
اولرک اولدیچو یوقلقدنه تورک لسانله قونوشمه
باشلامش ارلان عموم فردلده تورکدر .

کورولورکه ملیتک تمینی ، کیفه تابع برسته
دکل ، علما حل لازم کان بر مسئلهدر . بن
کلیجکلرکه تحصیل ایچین ایلک دفعه استانبوله
کیتدیلم زمان ، بوعلی تحقیقاته باشلامق مجبوریتده
قالدم . چونکه اوراده اسکیدن قالش فنا بر
اعتیاده تبا ، بوتون قارا دکن اهاالیسه لاز ،
بوتون سوریه لیره و عراقیلر عرب ، بوتون روم
ایلی خلقته آزانوود دیکاری کی ، هم کی ولایت
شرقیه اهاالیسندن بولونارلرده کورد ملیتی اضافه
ایتدیکلری کورد . او زمانه قدر کندی حسا
تورک صانیووم . فقط بو ظن علی بر تحقیقه
مستند کلدی . حقیقی بولیمک ایچین برطریق
تورکلکی دیگر جهتن کوردکی تدقیقه باشلامد .
اول امرده لساندن باشلامد . دیاربکر شهرته ،
آنا لسان تورکه اولمله برابر ، هر فرد براز
کوردجهه بیله ، لساندهکی بولیکلکی ایی سورتن
برله ایضاح ایدیه بیلیدی . یاخود دیاربکرک تورکهسی
تر کورد تورکهسییدی . یاخود دیاربکرک کورد
جهسی بر تورک کوردجهسییدی . لسانی تدقیقلم
کوستردی کی دیاربکرک تورکهسی بداددن تا
آطیه ، باکویه ، تبرزه قادر امتداد ایدن
طبیعی بر لساندن ، یعنی آق قویونلو و قارا قویونلو
تورکارینه مخصوص بولونان آذری لهجهسندن
عبازند ، بولسانده هیچ بر صنعتیک یوقدر .
باسلیه ، کوردلرک تحریف ایتدیکی بر تورکه
تکادر . [دیاربکرک لسانک آذری تورکهسی اولهسی ،
شهرلرک عثمانی حکومتک تأثیرله تورکه قونوشدی
ادعاسیده اساسندن چورودور چونکه اوله
اولهیدی ، بو شهرلده قونوشولان لسانک عثمانی
لهجهسی اولاسی لازم کلیدی .]

دیاربکرلیرک محدود کلرلردن مرکب اولرک
سوله دکاری کوردجهه کتیه ، بولسانک کویلرده
قونوشولان فصیح کوردجهدن فرقل اولدیی
کورد . کوردجه فارسینک اقرباسی اولدیی حالده ،
نحو اعتبارله هیچ اوکا بکزمه ، چونکه ، فارسیده
بولونادیی حالده ، کوردجهده هم « تذکیر »

و « تأتیت » هرده عربجهده ولایتجهده اولدیی
کی « اعراب » وارد . دیکلکه کوردجه ، تورک
لسانه نسبتله داه مرکب ، داه قاریشقدن .
تورکلر کندی لسانلرله تذکیر ، تأتیت ، اعراب
کی احواله مصادف اولادفلرندن ، کوردجه تک
بوکی خصوصیتلرینه نغوذ اولدمه مملری اقتضا
ایدردی . فی الحقیقه ، واقعدلر بو صورتله جریان
ایتنش ، دیاربکرلیرک کوردجه تک تذکیر تأتیت
اعراب قاصدله بری تمامیه حذف ایدوب ، کورد
نحوی تورک صرفته اویدورده قی صعی برکوردجه
ایجاد ایتمشلر . بو کوردجهه « تورک کوردجهسی »
نامی ویرمک غایت دؤغرو اولور . لسانت نقطه
نظرندن غایت مهم اولان بواقعه ، دیاربکرلیرک
تورک اولدینته اک بویوک بردلیدر . بوندن باشقه ،
دیاربکرلیرک بولسان یالکز کوردلرله قونوشدلی
زمان قوللایلر . کندی آزالرله یالکز تورکه
قونوشورلر . دیاربکرلیرک کویلیکلری بودوزمه
کوردجه تک کلرینه کلنجه بوئرده غایت محدوددر .
بوسیله ، بوشقلری تورکه کلرله دولدورورلر .
ذاتاً ، بر چوغنک بیلیدی کوردجه کلر « کل »
کیت ! کی بر قاج تعبیه منحصردر .

دیاربکرلیرک تورک اولدینی اثبات ایدن دیلارندن
برخیه مذهب ساحهسندن بولدم . دیاربکرک حقیقی
اهالیسی عموم تورکلر کی حنفیلر . کوردلرایسه
مجموعیتله سانییدر . بو ایکی علامت بمیزه یالکز
دیاربکر خلقتنه مخصوص تکدر . شرق و جنوب
ولایتلر مزدهکی بوتون شهرلرک اهاالیسی کوردجه
دیاربکرلیر کی تحریف ایدهرک سوبیلر وحقی
اولقی علامتیه شافی کوردلر آیریلیرلر . بونلردن
باشقه ، البسه ، تک ، بنا و مویله کی حرثه
و عادتله تعاق ایدن خصوصلرده اراده درین
فرقل وارد . بر علامتلر بکا دیاربکرلیرک تورک
اولدینی کوستردیی کی ، بلالاک ایکی دده سنک
برقاج بطن اول چرمیکدن یقی برتورک محیطندن
کلکارتیه نظرأ عرقاده تورک نسلدن اولدینی
آکلادم . ممانیه ددهلرک برکورد یاخود هر
محیطندن کلدیکی آکلایه بدم ، بته تورک اولدینیه
حکم ویرمکه تردد ایتمه بکدم . چونکه ملیتک
یالکمر تربیه استناد ایتدیکینده اجماعی ند .
قیترله آکلایشم . ظن ایدرده بوخیرلرله
یالکز کندم ایچوق دکل ، بوتون ولایاتلر شرقیه
و جنوبیه شهریلری وشییدی قادر تورک قالان
کویولری ایچین ، سوک دجهده مهم بر مسئله
حل ایتنش اولدم .

ضیا کاک آلب

تذکره

یونس امره

بوضع ایصنر قاریه و ادیلر نه کاشکه
بر دوریش اولسه بدم . کوچوک و بوز بر
اشک اوستده ، داغارجم بر قبل هکبه تک
کوزنده ، بو کون بوراده ، یازین اوراده
دولاشسه بدم . هر تورلو دئیوی علاقه دن
مجرد ، زرده آتشم اولورسه اوراد . قالسه بدم
هیچ شهسز ، اسکیدن ، بو طوقراقلر
یاری مجذوب ، یاری سر سری کیمسه لک
آهیلر سوله لک ، فسلر اوقوبه رق و دهوا ،
چکوک دولاشدی برلر . تاریخ ، یونس
امره یی بیلیم اطولنیکه طرفلر نه باشانور ،
بکا کره ، او ، محقق بو نهرک سویندن
ایجر ، بوسازلرک آره سنده او طورور
وبو سکودلرک آلتنه مراقبه دالاردی :
زیرا ، سقاریه کنارنده آرام قیلدیم کوندن
بری تخمیه هب وانکله مشغولدر ، هر طرقلر
اونی کورویوم . بن روحلرک ، حیانه
ایکین بولندقلری برلردن ، عصرلرک ماوراسندن
زی زوارته کلدیکارینه قائم ، بونک ایچیندرکه ،
یونسله بو درجه مشغول اولیشی کندی
غیله ک . راجادینه عطف ایدمه بوم . کین
آقشام ، بو بوتون باشقه شیلر دوشودیکم
بر آنده ، اونی سانشنده دیلم دیلم کلاهیه ،
صیرتنده ییشیل عباسیه ، آوزون بر عصیه
دایامش اولرک سوئی سیر ایدرکن کورمده
می ، کولک المی دادتا عضوی بر اضطراب
حالی آلدینی بر کیمجه ، قراکلقدن اولک
طاتی و مونس سنی ایشتمه می ؟ بوسس
بکا پرک چوق سودیکم بر سوزنی تکرار
ایتمیورمی ایدی :

یونس مکین ، جیکلک ، پشدرک الحمد لله
نامعل پیشدک ؟ هانکی آتشد ، وهانکی
علودن کچهرک ؟ .. بنک سنلردن بری ،
هیچ دورمقسنزین یانیورم ؟ سنلردن بری
هیچ دورمقسنزین قاورولویورم ؛ لکن